

Den 1. marts 2001 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 17. oktober 2000 af Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet (i daglig tale kaldet Københavns Universitet Amager – KUA). I rapporten bad jeg universitetet om udtalelser og om underretning mv. med hensyn til forskellige forhold. Jeg bad om at disse udtalelser og underretninger mv. blev sendt gennem Undervisningsministeriet for at ministeriet kunne få lejlighed til at kommentere det som universitetet anførte.

Jeg modtog med brev af 29. maj 2001 fra Københavns Universitet, Teknisk Administration en udtalelse af 7. maj 2001 med bilag fra Rektor ved Københavns Universitet og en udtalelse af 25. april 2001 med tilhørende notat af samme dag samt bemærkninger til det nævnte materiale fra Københavns Universitet, Teknisk Administration. Udtalelserne fra Københavns Universitet havde forinden været sendt til Uddannelsesstyrelsen hvorefter Undervisningsministeriets Byggedirektorat havde bedt universitetet om at svare direkte med en enkelt tilføjelse.

Ved min opfølgingsrapport (nr. 1) af 7. august 2001 om inspektionen bad jeg universitetet og Undervisningsministeriet om udtalelser og om underretning mv. med hensyn til forskellige forhold. Jeg bad om at universitets udtalelser blev sendt gennem Undervisningsministeriet for at ministeriet kunne få lejlighed til at kommentere det som universitetet anførte. Jeg har modtaget svar fra Undervisningsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Københavns Universitet som anført nedenfor pkt. 4.4.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 4.4. Elevator ved trappe 8

Jeg udtalte i den endelige rapport at elevatorstolens mål ikke lever op til de krav der i dag følger af bygningsreglementet. Jeg udtalte videre at jeg i betragtning af at der ikke er tale om ulovlige forhold, og i betragtning af at KUA ikke på længere sigt skal benytte bygningen i den nuværende udformning, ikke foretog mig videre vedrørende dette forhold.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”.

Jeg bad i min opfølgingsrapport (nr. 1) Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering kunne forventes tilendebragt, og hvornår ministeriet på denne baggrund forventede at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag.

Ved brev af 17. september 2001 skrev Undervisningsministeriet følgende:

”De af ombudsmanden ønskede oplysninger omfatter dels svar vedrørende ministeriets overvejelser på baggrund af drøftelse med Uddannelsesstyrelsen og Byggedirektoratet i direktoratets egenskab af bygningsejer af KUA-bygningerne, dels svar fra Københavns Universitet omkring de punkter i opfølgingsrapporten, hvor Københavns Universitet er ansvarlig for en videre stillingtagen.

Fsv. angår ombudsmandens ønske om at få oplyst, ’hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt, og hvornår ministeriet på denne baggrund forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag’, som vedrører de punkter, hvor en stillingtagen ligger hos bygningsejer, kan følgende oplyses:

Inden for det af ministeriet igangsatte arbejde med at etablere en ’tilgængelighedsguide’ for alle undervisningsområder er der åbnet en hjemmeside benævnt tgu@dk [jeg går ud fra at der henvises til hjemmesiden www.tgu.dk; min bemærkning], der pt. omfatter ca. 2.500 af landets ca. 3.600 undervisningsinstitutioner.

Inden for universitetsområdet samt Kulturministeriets SEA-institutioner har Byggedirektoratet som bygningsejer foranstaltet en registrering af (væsentligst) de fysiske tilgængelighedsforhold i de i alt 16 SEA-institutioners ca. 800 bygninger samt fået registreret, hvilke(n) undervisning der gives i bygningerne.

Byggedirektoratet har initieret disse registreringer, der har fundet sted i sommerferien bl.a. som et undervisnings-/læreforløb for ca. 25 arkitekt- og ingeniørstuderende.

Resultatet forventes at kunne stilles til rådighed for hjemmesiden ca. uge 46 i 2001.

Det bemærkes, at ministeriet har påbegyndt et analysearbejde af de indkomne spørgeskemaer samt i øvrigt overvejer henvendelse til de undervisningsinstitutioner, som ikke har besvaret spørgeskemaet med henblik på at få så bred en besvarelse som muligt.

Hermed er det af Undervisningsministeriet lovede mål om at udarbejde en landsdækkende tilgængelighedsguide nået, og der vil i efteråret blive udarbejdet den ligeledes lovede eksempelsamling – af Center for Tilgængelighed – med gode/dårlige forslag til afhjælpning af tilgængelighedsproblemer i undervisningsbyggerier.

Fsv. angår anden del af spørgsmål 'om hvornår ministeriet... forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag', kan der henvises til, at etableringen af tilgængelighedsguiden er et vigtigt led i regeringens bestræbelse for at sikre 'IT og information til alle', jf. rapporten 'Lige muligheder for handicappede – nye indsatsområder' inden for indsatsområde 1 (rapport fra regeringens ministerudvalg for handicapområdet).

Der kan endvidere henvises til ovennævnte rapportes beskrivelse af indsatsområde 2 – forsknings- og uddannelsesområder, hvori der omtales, at indsatsen for handicappedes adgang til videregående uddannelser skal styrkes. Der omtales i denne forbindelse den vedtagne lov om undervisningsmiljø, hvorefter det er institutionens ansvar at udføre en kortlægning af bl.a. uddannelsesstedets fysiske undervisningsmiljø, herunder behandle tilgængelighedsspørgsmål. Institutionen skal derudover beskrive/vurdere eventuelle problemer ved undervisningsmiljøer og udarbejde en handlingsplan, hvoraf det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge, de konstaterede problemer skal løses.

Vedrørende Københavns Universitets svar på de af ombudsmanden ønskede tilbagemeldinger har Københavns Universitets tekniske afdeling meddelt, at man (desværre) først kan afgive svaret inden for et par uger."

Jeg skrev herefter ved brev af 9. oktober 2001 følgende til Undervisningsministeriet:

"Jeg har modtaget Undervisningsministeriet, Institutionsstyrelsens brev af 17. september 2001.

Ved brev af 7. august 2001 fremsendte jeg et eksemplar af min opfølgingsrapport af samme dato vedrørende min inspektion den 17. oktober 2000 af handicaptilgængeligheden på Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet.

Opfølgingsrapporten blev tillige sendt til Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet, Rektor ved Københavns Universitet, Folketingets Retsudvalg m.fl.

I opfølgingsrapporten bad jeg Københavns Universitet og Undervisningsministeriet om en række udtalelser. Af rapportens punkt 5 fremgik at jeg bad om at Det Humanistiske Fakultet sendte de udtalelser mv. som jeg bad om, tilbage gennem Undervisningsministeriet (Byggedirektoratet), som jeg ligeledes bad om en udtalelse.

Jeg oplyste i følgebrevet at jeg gik ud fra at ministeriet ville orientere og inddrage Uddannelsesstyrelsen og Byggedirektoratet i fornødent omfang.

Formålet med denne fremgangsmåde - som sædvanligvis benyttes i forbindelse med inspektionssager - er at overordnede myndigheder får lejlighed til at udtale sig om de udtalelser som de underordnede myndigheder fremkommer med, herunder ved at tage stilling til eventuelle bevillingsmæssige spørgsmål.

I opfølgingsrapporten bad jeg, under punkterne 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., og 4.15. Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår en omtalt landsdækkende registrering af tilgængelighed forventes tilendebragt og hvornår ministeriet på denne baggrund forventede at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag. Anmodningen skyldtes en oplysning om at stillingtagen til nogle af de rejste spørgsmål vedrørende tilgængelighedsforholdene på Københavns Universitet Amager 'er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag.'

Jeg forstår ministeriets oplysninger i brevet af 17. september 2001 således at ministeriets stillingtagen afventer færdiggørelsen af ministeriets tilgængelighedsguide som jeg forstår forventes at kunne offentliggøres i uge 46 i 2001.

Jeg har ved brev af 28. september 2001 med bilag modtaget Københavns Universitets bemærkninger i anledning af opfølgingsrapporten. Universitet har i en redegørelse som var vedlagt brevet indstillet at mine henstillinger vedrørende tilgængeligheden til toiletter, auditorier, kantiner mv. bliver gennemført. Universitetet har imidlertid samtidig meddelt at omfanget af og tidsplanen for gennemførelsen vil være betinget af tilsagn fra Undervisningsministeriets Byggedirektorat.

Jeg vedlægger kopi af Universitets brev med bilag (undtaget dog arkitekttegninger).

Jeg beder på denne baggrund Undervisningsministeriet om en udtalelse om universitets indstillinger i overensstemmelse med punkt 5 i opfølgingsrapporten. Jeg er indforstået med at ministeriets svar må afvente udfaldet af færdiggørelsen af ministeriets tilgængelighedsguide i uge 46 i 2001."

En af mine medarbejdere rettede den 23. november 2001 telefonisk henvendelse til Institutionsstyrelsen. Styrelsen oplyste at svarudkast var modtaget fra Byggedirektoratet, og at svaret ville blive tilsendt mig i løbet af den følgende uge.

Ved brev af 3. januar 2002 rykkede jeg Undervisningsministeriet, Institutionsstyrelsen for svar på mit brev af 9. oktober 2001.

Ved brev af 24. januar 2002 rykkede jeg på ny Undervisningsministeriet, Institutionsstyrelsen for svar. Jeg bad om at sagens behandling blev fremskyndet mest muligt.

Ved brev af 28. januar 2002 meddelte Undervisningsministeriet, Institutionsstyrelsen at området var overgået til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, og at min henvendelse samme dag var oversendt dertil.

Ved brev af 15. februar 2002 rykkede jeg Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling for svar.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling svarede ved brev af 20. februar 2002 følgende:

”Vedrørende besvarelsesproceduren

Som det fremgår af Undervisningsministeriets brev af 17. september 2001 var Københavns Universitet ikke i stand til at afgive svar på det ønskede tidspunkt. Beklageligvis valgte Københavns Universitet efterfølgende at svare ombudsmanden direkte med kopi til Undervisningsministeriet og Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger (S-FOU, tidligere Byggedirektoratet).

Vedrørende tilgængelighedsguide

Af ministeriets brev af 17. september 2001 fremgår, at etableringen af tilgængelighedsguiden på hjemmesiden samt den omtalte eksempelsamling er de synlige resultater af de af undervisningsministeren udmeldte mål for indsatsen på tilgængelighedsarbejdet.

Vedrørende tilgængelighedsguiden for S-FOU's SEA-institutioner (www.tgu.dk) kan det oplyses, at oplysningerne blev tilgængelige på hjemmesiden i uge 51.

Ministeriet har – på baggrund af de til dels utilstrækkelige oplysninger i de af universiteterne afgivne oplysninger om, hvilke(n) undervisning der finder sted i bygningerne – valgt at bede universiteterne om at gennemgå de allerede afgivne svar kritisk. Dette med henblik på, at oplysningerne vil blive retvisende, når guiden skal kunne anvendes ved den koordinerede tilmelding (KOT) til de videregående uddannelser i foråret 2002.

På baggrund af de indhentede erfaringer om anvendelsen af KOT'ens uddannelseskategorier samt behovet for også at kunne angive tilgængelighedsforholdene i andre bygninger end de direkte undervisningsbygninger f.eks. kantiner o.l. er der formentlig behov for at udvikle en entydig 'uddannelsesnøgle' samt en 'bygningbetegnelsesnøgle', der vil kunne forbedre guiden som redskab for brugerne.

Vedrørende bygningers egnethed for forskellige handicappede brugergrupper er S-FOU i forbindelse med et GIS-pilotprojekt (Geografisk Informationssystem) i samarbejde med Center for Tilgængelighed i gang med at søge at bearbejde de registrerede bygningsoplysninger til en art mærkningsordning for bygningerne – i øvrigt svarende til det udviklingsarbejde, der er iværksat inden for dansk turisme.

Begge de nævnte tiltag vil kunne medføre en mere enkel og brugervenlig tilgængelighedsguide.

Vedrørende opfølgning

I ministeriets brev af 17. september 2001 omtales det iværksatte analysearbejde af de indberettede oplysninger.

De involverede parter vil ligeledes analysere oplysningerne om de videregående uddannelser (herunder S-FOU's SEA-institutioner) med henblik på at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for eventuelle tiltag for at forbedre tilgængeligheden i de eksisterende undervisningsbygninger.

Vi skal beklage det sene svar.”

Ved brev af 26. februar 2002 skrev jeg følgende til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling:

”Jeg har modtaget ministeriets brev af 20. februar 2002. Brevet er et svar på mit brev af 9. oktober 2001 til Undervisningsministeriet. Sager vedrørende universiteterne er efterfølgende blevet overflyttet til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

I mit brev af 9. oktober 2001 bad jeg om en række oplysninger med henvisning til min opfølgingsrapport af 7. august 2001 vedrørende inspektionen den 17. oktober 2000 af handicaptilgængeligheden på Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet. Opfølgingsrapporten skal læses på baggrund af min endelige rapport af 1. marts 2001 vedrørende inspektionen.

Af brev af 28. september 2001 fra Københavns Universitet med bilag fremgik bl.a. at universitetet har anbefalet at mine henstillinger vedrørende tilgængeligheden til toiletter og auditorier bliver fulgt. Universitetet meddelte samtidig at omfanget af og tidsplanen for gennemførelsen vil være betinget af tilsagn om finansiering af byggearbejderne fra Undervisningsministeriets Byggedirektorat.

Jeg bad på denne baggrund ministeriet om en udtalelse om universitets anbefalinger.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har ved brev af 20. februar 2002 ikke forholdt sig konkret til mine henstillinger og dermed til universitetets anbefalinger, men har bl.a. oplyst følgende:

, ...

I ministeriets brev af 17. september 2001 omtales det iværksatte analysearbejde af de indberettede oplysninger.

De involverede parter vil ligeledes analysere oplysningerne om de videregående uddannelser (herunder S-FOU's SEA-institutioner) med henblik på at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for eventuelle tiltag for at forbedre tilgængeligheden i de eksisterende undervisningsbygninger.

...

Det er på dette grundlag ikke muligt for mig at afgøre hvornår og i hvilket omfang mine henstillinger i overensstemmelse med universitetets anbefalinger bliver fulgt.

Jeg beder Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling om at udtale sig præcist om mine henstillinger. Såfremt ministeriets brev af 20. februar 2002 skal forstås således at ministeriets stillingtagen afventer den ovenfor nævnte yderligere analyse, beder jeg ministeriet om at oplyse hvornår analysen er tilendebragt, og hvornår jeg da kan vente ministeriets stillingtagen til henstillingerne.

Også i betragtning af sagens hidtidige tidsmæssige forløb beder om at modtage ministeriets svar inden fire uger fra modtagelsen af dette brev.”

Ved brev af 26. marts 2002 oplyste Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling at flytningen af området fra Undervisningsministeriet til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling havde påvirket sagsbehandlingen. Ministeriet bad om at ministeriets svarfrist blev udsat til ca. medio april 2002.

Ved brev af 30. april 2002 oplyste Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling følgende:

”Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har til besvarelse af ombudsmandens brev af 26. februar 2002 indhentet udtalelse fra Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger har oplyst følgende om universitetets anbefaling af at gennemføre henstillingen vedrørende tilgængeligheden til toiletter og auditorier:

Ved Akt 212 24/6 1999 gav Folketinget Finansudvalg sin tilslutning til gennemførelsen af en projektkonkurrence om et samlet fornyelsesprojekt for det nuværende KUA.

Ved Akt 232 50/5 2001 godkendte Finansudvalget projektering, grundkøb, byggemodning og udførelse af et udvidet 1. byggeafsnit. (Nybyggeri)

1. afsnit på ca. 43.000 m² tages i brug i to omgange i henholdsvis august og december 2002, hvorefter halvdelen af det eksisterende KUA fraflyttes.

Med indflytningen i nybyggeriet er problemet i ca. halvdelen af det eksisterende KUA løst i år – da den fraflyttede del skal nedrives og fornyes.

Den sidste del af KUA kan først fornyes efter 2006.

Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger har oplyst, at de gerne vil finansiere forbedringer af lejemålet vedrørende den resterende del af KUA under forudsætning om indgåelse af lejeaftaler om forbedringsforanstaltningerne. Under hensyn til brugstiden bør investering og afskrivning heraf analyseres. Undersøgelse heraf kan være færdig i begyndelsen af 2003.

Videnskabsministeriet er enig i SFOU's vurdering af situationen vedrørende den resterende del af KUA og kan tilføje, at der stadig hersker en vis usikkerhed om denne sidste del af ny- og ombygningsplanerne for KUA. Ministeriet forventer, at der i løbet af sommeren kan opnås enighed med Københavns Universitet om den fremtidige anvendelse af disse bygninger.

Der vil herefter også foreligge en økonomisk ramme for vurdering af de forbedringer af de eksisterende bygninger, som ombudsmanden har påpeget.”

Videnskabsministeriet og Statens Forsknings- og Uddannelsesbygningers oplysninger angår så vidt ses alene spørgsmålet om toiletter og auditorier. For så vidt angår disse spørgsmål forstår jeg at Videnskabsministeriet (og Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger) afventer udfaldet af de nævnte undersøgelser i begyndelsen af 2003. På baggrund af de oplysninger som jeg modtog ved brev af 29. maj 2001 fra Københavns Universitet på vegne af Undervisningsministeriet, om at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”, og da der efter det oplyste ikke er truffet anden beslutning, går jeg ud fra at Videnskabsministeriet – når de nævnte undersøgelser foreligger i begyndelsen af 2003 – også vil tage stilling til spørgsmålet om eventuelle forbedringer af elevatorer. Jeg beder Videnskabsministeriet om at underrette mig om udfaldet af de nævnte overvejelser når de foreligger. Jeg beder ligeledes Videnskabsministeriet om at sende mig et eksemplar af den omtalte tilgængelighedsguide udarbejdet i samarbejde med Center for Ligebehandling af Handicappede.

Ad pkt. 4.5. Herretoilet ved trappe 8

Jeg udtalte i den endelige rapport at de indre mål på herretoilet ved trappe 8 – der efter det oplyste svarer til alle de øvrige handi­cap­toiletter på nær ét (i pavillon P1-2) – ikke lever op til anbefalingerne i en vejledning af 1996 fra Center for Ligebehandling af Handicappede om tilgængeligheds­kravene i bygningsreglementet. Desuden er afstanden fra den nærmeste væg til siden af soklen under toilettet ca. 76 cm. Dette vanskelig- eller umuliggør at en kørestolsbruger kan køre kørestolen op ved siden af toilet­kummen. Jeg henstillede at indretningen i handi­cap­toiletterne blev ændret således at der er bedre afstand mellem den nærmeste væg og toilet­kummen. Jeg udtalte at dette, så vidt jeg kunne bedømme, kan opnås ved at fjerne (dele af) soklen hvorpå toilet­kummen er placeret. Jeg henstillede endvidere at handi­cap­toiletterne gennemgås for ændret placering af forskelligt toilet­udstyr, og at toiletterne forsynes med armgreb i begge sider.

Fakultetet oplyste til brug for min opfølgingsrapport (nr. 1) at fakultetet ville foranledige at et rådgivende arkitektfirma udarbejdede forslag til forbedring af de forhold der var påtalt i rapporten. Toiletterne ville derefter – under forudsætning af fornøden bevilling – blive ændret. Det er fakultetets forventning at bevillinger til denne ombygning vil blive begrænsede i forhold til resttiderne af fakultetets fortsatte anvendelse af de enkelte bygningsafsnit.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”.

Jeg bad fakultetet om at oplyse mig om hvilke planer (ønsker) for forbedringer af toiletterne den omtalte arkitektgennemgang gav anledning til, når disse forelå.

Jeg bad Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventedes tilendebragt, og hvornår ministeriet på denne baggrund forventede at kunne tage stilling til spørgsmålet.

Ved brev af 28. september 2001 skrev Københavns Universitet, Teknisk Administration således:

”Hermed fremsendes Københavns Universitets kommentarer til Folketingets Ombudsmands opfølgende rapport vedrørende handicaptilgængeligheden på Det Humanistiske Fakultet. Som det fremgår af den vedlagte redegørelse vedrørende tilgængeligheden til toiletter, auditorier og kantiner anbefaler Københavns Universitet, at ombudsmandens henstillinger om forbedring af tilgængeligheden bliver gennemført. Omfanget og tidsplanen for gennemførelsen vil være betinget af tilsagn fra Undervisningsministeriets Byggedirektorat om finansiering af byggearbejderne.”

I de nævnte kommentarer af 25. september 2001 har universitetet anført følgende om toiletforholdene:

”Herretoilet ved trappe 8

Det Humanistiske Fakultet anbefaler, at indretningen af handicaptolletter ændres iht. forslag fra KHRAS Arkitekter, vedlagte tegn. nr. (99)4.10. Eksisterende forhold er vist på vedlagte tegn. nr. (99)4.01.”

I projektforslaget af 4. september 2001 fra KHR AS arkitekter er angivet følgende om toiletter:

”3. Handicaptolletter

Forslaget til ændring af indretningen af handicaptolletterne er baseret på de anbefalinger fra Center for Ligebehandling af Handicappede der er angivet i inspektionsrapporten fra Folketingets Ombudsmand.

Forslaget omfatter kort beskrevet:

- Flytning og udskiftning af kloset, håndvask, spejl, armstøtter, div. sanitetsudstyr.
- Flytning af spanske væg samt forlængelse af letbetonvæg.
- Ophugning klinkegulv og gulvafløbsændring/udskiftning.
- Etablering af nyt klinkegulv med nye klinker idet eksist. ikke kan påregnes genanvendt eller indkøbt på markedet da de menes at være udgået af produktion.
- Rep. og suppl. af vægfliser.

Overslaget kan først endelig beregnes når skitseforslag er fremlagt og godkendt samt eksist. afløbsforhold er ikke bekendte hvorfor nedennævnte tal må betegnes som usikre.

Overslaget omfatter kun håndværkerudgifter.

Overslag for ændring af 1 stk. handicaptollet excl. moms kr.

50.000,-”

For så vidt angår brevvekslingen med Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet hvoraf disse myndigheders svar fremgår, henviser jeg til gengivelsen ovenfor punkt 4.4.

Jeg gjorde opmærksom på tilgængelighedsproblemerne ved toiletterne over for universitetet under inspektionen den 17. oktober 2000. Mine endelige henstillinger vedrørende toiletforholdene blev fremsat ved den endelige rapport om inspektionen af 1. marts 2001. Jeg forstår at Videnskabsministeriet (og Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger) afventer udfaldet af undersøgelser heraf i begyndelsen af 2003 inden der kan tages stilling til universitetets anbefalinger vedrørende tilgængeligheden til toiletter.

Jeg har forståelse for at stillingtagen til spørgsmålet forudsætter afklaring af spørgsmål vedrørende bygningernes fremtidige anvendelse mv. Det er imidlertid meget utilfredsstillende at stillingtagen til mine henstillinger på dette punkt som vedrører tilgængelighedsforholdene for universitets handicappede, først kan finde sted hen imod to år efter at henstillingerne blev fremsat.

Jeg beder Videnskabsministeriet om at underrette mig om udfaldet af de nævnte overvejelser når de foreligger.

Ad pkt. 4.6. Gårdhaver

Jeg udtalte i den endelige rapport at det må konstateres at det ikke er muligt for en kørestolsbruger at komme fra bygningen ud i gårdhaverne. Det skyldes dels de meget tunge døre, dels at der mangler ramper ved en rist som er hævet ca. 10 cm over niveau. Jeg udtalte at det naturligvis ikke er acceptabelt at kørestolsbrugere helt er afskåret fra at komme i de gårdhaver som benyttes af de studerende til pauser o.l. Jeg henstillede at der ved udgangene til alle gårdhaver etableres ramper. Jeg henstillede desuden at dørene til i hvert fald de mest benyttede gårdhaver forsynes med automatisk døråbning.

Fakultetet oplyste at udgange til gårdhaver vil blive forsynet med ramper samt automatisk døråbning ved de mest benyttede udgange.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningssejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”.

Jeg udtalte i min opfølgingsrapport at jeg, idet jeg gik ud fra at dette indebærer at fakultetet vil foranledige at udgange til gårdhaver vil blive forsynet med automatiske døråbninger ved de mest benyttede udgange, ikke foretog yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg bad Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventedes tilendebragt, og hvornår ministeriet på denne baggrund forventede at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag.

For så vidt angår brevvekslingen med Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet hvoraf disse myndigheders svar fremgår, henviser jeg til gengivelsen ovenfor pkt. 4.4.

På baggrund af de oplysninger som jeg modtog ved brev af 29. maj 2001 fra Københavns Universitet på vegne af Undervisningsministeriet, om at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningssejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”, og da der efter det oplyste ikke er truffet anden beslutning, går jeg ud fra at Videnskabsministeriet – når undersøgelser foreligger heraf i begyndelsen af 2003 – også vil tage stilling til spørgsmålet om eventuelle (yderligere) forbedringer af gårdhaver. Jeg beder Videnskabsministeriet om at underrette mig om udfaldet af de nævnte overvejelser når de foreligger. Jeg henviser i øvrigt til mine bemærkninger ovenfor under pkt. 4.4.

Ad pkt. 4.7. Store Auditorium 8.1.13

Jeg udtalte i den endelige rapport at indretningen af Store Auditorium efter min opfattelse er kritisk. Jeg udtalte videre at kørestolsbrugere bør kunne tilbydes pladser i auditoriet på linje med de

pladser som andre studerende tilbydes. Et tilbud om placering på en lille repos – hvor udsynet er begrænset, hvor der ikke er et bord, og hvor der foregår ind- og udgang til auditoriet – er ikke acceptabelt. Tilbudet om via kælderen at komme til at sidde i området foran tavlen – uden bord – er heller ikke acceptabelt. Jeg henstillede at forholdene i Store Auditorium snarest bringes i orden således at kørestolsbrugere kan tilbydes pladser på linje med andre studerende.

Fakultetet har oplyst at fakultetet og Københavns Universitet, Teknisk Administration har undersøgt mulighederne for at etablere auditoriepladser for kørestolsbrugere på lige fod med andre studerende. På grund af de smalle indgangsforhold fra forhallen og et stort fald fra forhallens gulvniveau til for-kanten af de bageste stolerækker er det ikke muligt at etablere et areal for kørestolsbrugere i dette område uden en total ombygning af auditoriets stoleopbygning. Indtil videre vil adgangen til auditoriet gennem indgangen i kælderetagen være den eneste mulighed for kørestolsbrugere. Fakultetet vil gøre denne adgangsvej mere indbydende (via skiltning og mindre bygningsmæssige forbedringer), og fakultetet vil fjerne den forreste faste stolerække i auditoriet og erstatte den med kørestolspladser og løse stolepladser bag to borde. Herudover vil fakultetet foranledige at et rådgivende arkitektfirma undersøger muligheden for at opsætte en trappelift i auditoriet fra indgangsniveau i forhal til gulvniveau ved forreste stolerække.

Fakultetet har desuden oplyst at fakultetet er enig i kritikken af de dårlige adgangsforhold for kørestolsbrugere til auditoriet. En større ombygning af auditoriet kunne udføres som en fremskyndet del af fakultetets samlede ombygning, men kan af kapacitetsmæssige årsager ikke igangsættes før auditorierne i nybyggeriets første afsnit kan tages i brug i efteråret 2002.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”.

Jeg udtalte i opfølgingsrapport (nr. 1) at jeg går ud fra at dette indebærer at fakultetet vil foranledige den omtalte arkitektgennemgang. Jeg bad fakultetet om at oplyse mig om hvilke planer (ønsker) for forbedringer af tilgængeligheden til Store Auditorium den omtalte arkitektgennemgang giver anledning til, når disse foreligger.

Jeg bad desuden Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt, og hvornår ministeriet på denne baggrund forventede at kunne tage stilling til spørgsmålet.

Ved brev af 28. september 2001 skrev Københavns Universitet, Teknisk Administration således:

”Hermed fremsendes Københavns Universitets kommentarer til Folketingets Ombudsmands opfølgende rapport vedrørende handicaptilgængeligheden på Det Humanistiske Fakultet. Som det fremgår af den vedlagte redegørelse vedrørende tilgængeligheden til toiletter, auditorier og kantiner anbefaler Københavns Universitet, at ombudsmandens henstillinger om forbedring af tilgængeligheden bliver gennemført. Omfanget og tidsplanen for gennemførelsen vil være betinget af tilsagn fra Undervisningsministeriets Byggedirektorat om finansiering af byggearbejderne.”

I de nævnte kommentarer af 25. september 2001 har universitetet anført følgende om auditorierne:

”Store og lille Auditorium

KHRAS Arkitekter har udarbejdet vedlagte to alternative forslag til forbedret adgang for kørestolsbrugere til det store auditorium og ét forslag til forbedret adgang for kørestolsbrugere til det lille auditorium.

Det Humanistiske Fakultet anbefaler, at forslag nr. 2 til store auditorium, tegn. nr. (99)3.210 og (99)3.260, og forslag til lille auditorium, tegn. nr. (99)3.300, udføres.”

I projektforslaget af 4. september 2001 fra KHR AS arkitekter er angivet følgende om auditorier:

”2. Auditorier

Forslagene omhandler i princippet begge auditorier, altså både det store auditorium benævnt 8-1-13 og det lille benævnt 15-1-30A men det skal nævnes, at det kun er 8-1-13 der er gennemgået på stedet. Da stolerækkerne i 15-1-30A er placeret mere i bueform er indretningen her vanskeliggjort.

Forslagene omhandler etablering af kørestolspladser hhv. øverst i auditorier ved operatørrum og nederst på gulvareal ved tavler.

Gulvareal ved tavler:

Vurderingen af etablering af 7 stk. pladser for kørestolsbrugere på gulvareal ved tavler som angivet på tegn. (99)3.200 vil af brand/flugtmæssige [jeg antager at ordet 'hensyn' er faldet ud af teksten; min bemærkning] kræve opsætning af platformstrappelift. Derudover vil det være krævet, at der etableres flugtveje enten ved udførelse af trappe ved siden af lift eller i midten af stolerækker altså, at der fjernes min. 1,3 m. af eksisterende stolerækker fra gulvareal ved tavler til udgange ved operatørrum som angivet med prik-linie. Dette kan medføre reducere af antal kørestolspladser fra 7 stk. til 6 stk.

Det skal nævnes, at ved rømning af auditorium vil platformslift kun kunne anvendes af 1 kørestolsbruger ad gangen.

Forholdet vedr. 'udstilling' af kørestolsbrugere skal ligeledes tages i betragtning idet ovennævnte etableringer vil medføre risiko for 'udstilling'.

Økonomisk set er der tale om forholdsvis store etableringsudgifter. Vurdering af etableringsudgifter kræver en detaljeret bearbejdelse [jeg antager at ordene 'af de givne' er faldet ud af teksten; min bemærkning] forhold hvorfor nedenstående overslag må betragtes som et groft skøn med stor usikkerhed. Overslaget omfatter kun håndværkerudgifter.

- Etablering af platforms-trappelift samt etablering af flugtvej ved fjernelse af eksist. stolerækker og placering af kørestolspladser ved tavle på gulvareal incl. væg og gulvarbejder excl. moms skøn kr. 240.000,-

Plateau ved operatørrum:

Etablering af kørestolspladser øverst ved operatørrum vil medføre, at der etableres et plateau og at ca. 2 eksist. stolerækker fjernes samt at der opbygges ramper ved indgange. Til gengæld er flugtveje acceptable.

Forholdet vedr. 'udstilling' af kørestolsbrugere skal ligeledes tages i betragtning men etableringen vurderes til, at minimere fornemmelsen af at være 'udstillet'.

Økonomisk set er der tale om forholdsvis store etableringsudgifter. Vurdering af etableringsudgifter kræver en detaljeret bearbejdelse særlig af de konstruktive forhold hvorfor nedenstående overslag må betragtes som et groft skøn med stor usikkerhed. Overslaget omfatter kun håndværkerudgifter.

- Etablering af kørestolspladser med operatørrum og opbygning af plateau samt ramper og fjernelse og tilretning af stolerækker incl. væg og gulvarbejder excl. moms skøn kr. 220.000,-

Forslaget må betegnes som det mest optimale idet der ved vurderingen skal bemærkes, at flugtvejsproblematikken er fornuftig samt det forhold at adgangsforholdene er optimeret. Det skal dog bemærkes, at forslaget vil medføre en kraftig reduktion af personantallet i auditorer."

For så vidt angår brevvekslingen med Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet hvoraf disse myndigheders svar fremgår, henviser jeg til gengivelsen ovenfor pkt. 4.4.

Jeg gjorde opmærksom på tilgængelighedsproblemerne i Store Auditorium over for universitetet under inspektionen den 17. oktober 2000. Mine endelige henstillinger om snarest at bringe forholdene i Store Auditorium i orden således at kørestolsbrugere kan tilbydes pladser på linje med andre studerende, blev fremsat ved den endelige rapport om inspektionen af 1. marts 2001. Jeg forstår at Videnskabsministeriet (og Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger) afventer udfaldet af undersøgelser heraf i begyndelsen af 2003 inden der kan tages stilling til universitetets anbefalinger vedrørende tilgængeligheden til Store Auditorium.

Jeg forstod under inspektionen på universitetsledelsen at auditorierne skal anvendes af universitetet også efter færdiggørelsen af ny- og ombygningerne. Fakultetet oplyste som nævnt ovenfor i overensstemmelse hermed at en større ombygning af auditoriet kunne udføres som en fremskyndet del af fakultetets samlede ombygning, men af kapacitetsmæssige årsager ikke kunne igangsættes før auditorierne i nybyggeriets første afsnit kan tages i brug i efteråret 2002. Videnskabsministeriet har ikke oplyst nærmere herom, men har generelt oplyst at der stadig hersker en vis usikkerhed om den sidste del af ny- og ombygningsplanerne for KUA. Jeg må dog forstå at der ikke er planer om at auditorierne ikke længere skal anvendes. Det er på denne baggrund overordentligt utilfredsstillende at stillingtagen til mine henstillinger på dette punkt som vedrører tilgængelighedsforholdene for universitets handicappede, først kan finde sted hen imod to år efter at henstillingerne blev fremsat.

Jeg beder Videnskabsministeriet om at underrette mig om udfaldet af de nævnte overvejelser når de foreligger.

Ad pkt. 4.15. Lille Auditorium 15.1.30a

Jeg udtalte i den endelige rapport at indretningen af Lille Auditorium efter min opfattelse er kritisabel. Jeg henviste til mine bemærkninger om Store Auditorium og udtalte at kørestolsbrugere bør kunne tilbydes pladser i auditoriet på linje med de pladser som tilbydes andre studerende. For køre-

stolsbrugere er der alene adgang til auditoriet på to reposer. Fra den øverste repos er der ikke udsyn til hele tavlen i auditoriet. Adgangsvejene til den nedre repos ad en meget stejle rampe er efter min opfattelse helt uforsvarlige. En kørestolsbruger kan ikke anvende den ved egen hjælp, men er henvist til at få hjælp af andre (studerende). Der er en ikke ubetydelig risiko for at en kørestolsbruger ved en forkert hjælp/bevægelse kan fortsætte i kørestolen ud over trappen og styrte ned ad denne. Jeg udtalte at jeg ikke fandt anledning til i rapporten at gå nærmere ind på de spørgsmål om ansvarsplacering der kan blive tale om ved en sådan ulykke. Jeg henstillede at forholdene i Lille Auditorium snarest blev bragt i orden, således at kørestolsbrugere kan tilbydes pladser på linje med de pladser som tilbydes de øvrige studerende.

Fakultetet oplyste at fakultetet og Københavns Universitet, Teknisk Administration havde undersøgt mulighederne for at etablere auditoriepladser for kørestolsbrugere på lige fod med andre studerende. Adgang gennem kælder til det lave gulvareal er ved de nuværende forhold ikke mulig i dette auditorium, og etablering af kørestolspladser bagest i auditoriet vil forudsætte en total ombygning af stoleopbygningen i auditoriet. Fakultetet ville foranledige at et rådgivende arkitektfirma undersøgte muligheden for at etablere en udvendig rampe fra terrænniveau til en udgravet gård ved forreste stolerække. Arkitektfirmaet skulle ligeledes undersøge om der er mulighed for at opsætte en trappe-lift i auditoriet fra indgangsniveauet i forhallen til gulvniveau ved den forreste stolerække. Såfremt en eller begge løsningsmuligheder kan udføres, vil den forreste stolerække blive fjernet og erstattet med kørestolspladser og løse stolepladser bag to borde.

Fakultetet har desuden oplyst at fakultetet er enig i kritikken af de dårlige adgangsforhold for kørestolsbrugere til auditoriet. En større ombygning af auditoriet kunne udføres som en fremskyndet del af fakultetets samlede ombygning, men kan af kapacitetsmæssige årsager ikke sættes i gang før auditorierne i nybyggeriets første afsnit kan tages i brug i efteråret 2002.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag”.

Jeg udtalte at jeg gik ud fra at dette indebærer at fakultetet vil foranledige den omtalte arkitektgennemgang. Jeg bad fakultetet om at oplyse mig om hvilke planer (ønsker) for forbedringer af tilgængeligheden til Lille Auditorium den omtalte arkitektgennemgang gav anledning til, når disse forelå.

Jeg bad desuden fakultetet om at oplyse hvorledes fakultetet har forholdt sig med hensyn til mine bemærkninger vedrørende de stejle ramper.

Jeg bad endelig Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventedes tilendebragt, og hvornår ministeriet på denne baggrund forventede at kunne tage stilling til spørgsmålet.

Jeg henviser til fakultets udtalelse samt arkitektforslag som er gengivet ovenfor under pkt. 4.7.

For så vidt angår brevvekslingen med Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet hvoraf disse myndigheders svar fremgår, henviser jeg til gengivelsen ovenfor pkt. 4.4.

Det fremgår af aprilnummeret 2001 af bladet Humanist at fakultetet har fjernet de stejle ramper.

Jeg gjorde opmærksom på tilgængelighedsproblemerne i Lille Auditorium over for universitetet under inspektionen den 17. oktober 2000. Mine endelige henstillinger vedrørende auditoriet blev fremsat ved den endelige rapport om inspektionen af 1. marts 2001. Jeg forstår at Videnskabsministeriet (og Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger) afventer udfaldet af undersøgelser heraf i begyndelsen af 2003 inden der kan tages stilling til universitetets anbefalinger vedrørende tilgængeligheden til Lille Auditorium.

Under inspektionen forstod jeg på universitetsledelsen at auditorierne skal anvendes af universitet også efter færdiggørelsen af ny- og ombygningerne. Fakultetet oplyste som nævnt ovenfor i overensstemmelse hermed at en større ombygning af auditoriet kunne udføres som en fremskyndet del af fakultetets samlede ombygning, men af kapacitetsmæssige årsager ikke kunne igangsættes før auditorierne i nybyggeriets første afsnit kan tages i brug i efteråret 2002. Videnskabsministeriet har ikke oplyst nærmere herom, men har generelt oplyst at der stadig hersker en vis usikkerhed om den sidste del af ny- og ombygningsplanerne for KUA. Jeg må dog forstå at der ikke er planer om at audi-

torierne ikke længere skal anvendes. Det er på denne baggrund overordentligt utilfredsstillende at stillingtagen til mine henstillinger på dette punkt som vedrører tilgængelighedsforholdene for universitets handicappede, først kan finde sted hen imod to år efter at henstillingerne blev fremsat.

Jeg beder Videnskabsministeriet om at underrette mig om udfaldet af de nævnte overvejelser når de foreligger.

Ad pkt. 4.17. Indgang 106

Jeg henstillede i den endelige rapport at det overvejes at etablere en repos foran indgangsarealet ved indgang 106, og at mulighederne herfor blev undersøgt.

For så vidt angår ombygning af den eksisterende rampe til forhold der er i overensstemmelse med bygningsreglement 1995 oplyste fakultetet at dette efter fakultetets oplysninger vil forudsætte store og kostbare terræn- og belægningsarbejder. Ombygningen vil væsentligt forbedre hovedadgangen fra parkeringsområdet, men da anlægget indgår i en del af de eksisterende bygninger der fraflyttes af fakultetet om to år, er det usikkert om myndighederne vil bevillige den nødvendige anlægssum.

Jeg bad fakultetet oplyse om dette betyder at rampen ikke længere skal anvendes, herunder eventuelt helt skal fjernes, om to år. I modsat fald bad jeg fakultetet om at oplyse om det indgår i fakultetets overvejelser at etablere en repos til den tid.

I universitets kommentarer af 25. september 2001 har universitetet anført følgende om Indgang 106:

”Indgang 106

I forbindelse med udbygningen af Det Humanistiske Fakultet sløjfes den nuværende rampe, og nye adgangsforhold, der opfylder kravene til adgang for kørestolsbrugere, vil blive etableret.”

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 4.24. Orientering i bygningen

Jeg udtalte i den endelige rapport at der efter min opfattelse er behov for at kørestolsbrugeres mulighed for færden i bygningerne undersøges nærmere, og at det herefter overvejes at etablere automatiske dørlukkere på i hvert fald et antal af branddørene. De kan da stå åbne i dagtimerne og lukkes automatisk i tilfælde af brand. Der kan i den forbindelse også være behov for at der (ved hjælp af IT eller på anden måde) etableres vejledning i ruter rundt i bygningerne – hvor der også tages højde for de ruter som må foretrækkes af kørestolsbrugere. Jeg henstillede at en sådan undersøgelse iværksættes. Jeg henstillede endvidere at der i den forbindelse indgår overvejelser om flugtveje og -planer for handicappede, herunder kørestolsbrugere.

Fakultetet oplyste at branddøre ved hovedindgange til institutter vil blive forsynet med automatiske døråbningsanlæg. Fakultetet oplyste videre at fakultetet vil iværksætte den ønskede undersøgelse af hensigtsmæssige adgangsveje for kørestolsbrugere, herunder redningsveje ved brand samt generelle flugtplaner.

Jeg bad fakultetet om at underrette mig om udfaldet af den nævnte undersøgelse.

Ved brev af 28. september 2001 skrev Københavns Universitet, Teknisk Administration således:

”Hermed fremsendes Københavns Universitets kommentarer til Folketingets Ombudsmands opfølgende rapport vedrørende handicaptilgængeligheden på Det Humanistiske Fakultet. Som det fremgår af den vedlagte redegørelse vedrørende tilgængeligheden til toiletter, auditorier og kantiner anbefaler Københavns Universitet, at ombudsmandens henstillinger om forbedring af tilgængeligheden bliver gennemført. Omfanget og tidsplanen for gennemførelsen vil være betinget af tilsagn fra Undervisningsministeriets Byggedirektorat om finansiering af byggearbejderne.”

I universitetets kommentarer af 25. september 2001 har universitetet anført følgende herom:

”Orientering i bygningen

Det Humanistiske Fakultet anbefaler at tunge døre ved hovedindgange til institutter forsynes med automatiske døråbningsanlæg, som udført ved indgang 106. Rapport fra ingeniørfirmaet Birch & Krogboe A/S er under udarbejdelse og eftersendes om ca. seks uger.

Vejledning vedrørende hensigtsmæssige færdselsveje samt flugtvejsplaner for handicappede er under udarbejdelse af Det Humanistiske Fakultet og eftersendes om ca. 6 uger.”

Jeg forstår fakultets oplysninger således at også spørgsmålet om etablering af automatiske døråbningsanlæg er betinget af tilsagn om finansiering fra ministeriet.

Jeg har ikke modtaget det nævnte materiale som jeg går ud fra foreligger nu, og jeg beder fakultetet om at fremsende det til mig. Jeg beder desuden Videnskabsministeriet om at oplyse hvorvidt fakultets anbefaling vil blive gennemført.

Pkt. 5. Opfølgning

Jeg beder om at Det Humanistiske Fakultet sender de udtalelser mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Pkt. 6. Underretning

Denne rapport sendes til Det Humanistiske Fakultet, Rektor ved Københavns Universitet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Center for Ligebehandling af Handicappede, Handicappede Studerende & Kandidater, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen

